

LEVNET & MENINGER

Sidste stik

BO GREEN JENSEN

Det er igen blevet den tid på året, hvor jeg holder en pause og kalder det ferie, mens jeg overvejer min situation. Mine kære er taget til Normandiet for at gå i vadehavet ved Mont Saint-Michel. Vi tager videre sammen, når de kommer hjem. Der var lige nogle løse ender, som skulle bindes op. Det er der altid, erfarer man med tiden. Selv om man bliver bedre til blot at holde fri.

Jeg så i dag de rystende billeder af naturkatastrofen i Tyskland. Straks var jeg ti år tilbage og stod i den oversvømmede kælder på Frederiksberg. Det var ikke som i Tyskland, men vandet stod så højt i gaden, at jeg måtte bære Rose på otte år i min favn. Vi fyldte en container med to tons ødelagt indbo. Imens begyndte tv'et oppe i køkkenet at rapportere om massakren på Utøya. I år tog jeg ikke til Cannes. Det er første gang i 28 år. Men covid-19 brød vanen i fjor, og nogle af mine ældre kolleger er begyndt at se fortabte ud, når de navigerer i mængden. Især er der en svensker i sort jakke, som bliver stadig mere grå og gennemsigtig. Jeg vil nødig ende sådan.

Det er ikke som i 1994, da jeg var ny i byen og tog karnevalet ind med store øjne. Man var virkelig verdenspresse på stedet. Man skrev hjem om *Tre farver: Rød og Pulp Fiction*. Man lod læseren forstå, at man var tæt på instruktørerne. Der var spændende møder med Krzysztof og Quentin.

Jeg gik i øvrigt for mig selv og var alene. Så spurgte Ole Michelsen, om jeg ville drikke kaffe. Og Morten Piil bød på godnats. Han sagde, at det nok blev hans sidste år. Han syntes ikke, det var, hvad det havde været, og det var blevet muligt for ham at trække sig ud. Jeg forstod slet ikke, hvad han mente. Det gør jeg nu, hvor begge brave mænd er faldet væk.

Man tager sjældent imod gode råd, når man får dem. I 1983 ringede Dan Turèll og spurgte, om han måtte komme forbi. Han havde læst, hvad jeg skrev, og han bad om min oversættelse af T.S. Eliots digte.

Jeg var vildt beæret. Onkel Danny i levende live. Jeg drak et par øl for at tage de værste tømmermænd, og kaffen var klar, da han kom. Vi talte om helte i skrift og musik. Han gav mig en signeret *Karma Cowboy*. Så sagde han, at jeg måtte vælge. Jeg kunne ikke være både digter og anmelder. Han talte af erfaring. Og det var bare et råd. Igen: Jeg forstod ikke, hvad han mente. Det gør jeg sommetider nu.

TIDEN ER BLØD OG PORØS. Dét med Onkel Danny kunne være lige før. Analogien plejer vist at være en schweizerost, når man skal forklare, hvad orme huller er. Genveje i tid og rum. Måske er erindring som vand i en svamp. Stoffet presses rundt og kommer ud på uventede steder.

I hvert fald er læsning en potent katalysator. Jeg skriver en dag om Natty Bumppo-figuren, det vil sige Stifinder/Falkeøj/Læderstrømpe-skikkelsen fra James Fenimore Coopers romancyklus om de første amerikanske kolonister.

Jeg har brug for at genlæse den analyse, som R.W.B. Lewis leverer i *The American Adam* fra 1955. Jeg finder bogen, som jeg har endnu, og er uden videre, fuldkommen som i en tidsrejsefilm, transporteret 43 år tilbage, til sommeren 1978, hvor jeg går til kandidateksamen på KUA.

Jeg sidder på trappen ved gymnastiksalen på Korsvejens Skole, min egen folkeskole, hvor jeg passer et af flere rengøringsjobs. Hver morgen starter jeg i det ene hjørne af salen med min lille vogn og to spande. Gulvkluden laver en våd stjerne. Der er ingen glæde i arbejdet. Næste dag er gulvet beskidt på samme måde igen.

Dagen er gammel, skønt klokken må være cirka halv syv. Jeg er begyndt klokken fire i Boligministeriet, hvor jeg gør rent i kantine. Hver dag er trappen fedtet ind i udtrådede madrester. I kælder køkkenet er der kakerlakker. Men i mødelokalet står der sommetider øl og sodavand. Jeg drikker fem-seks øl så hurtigt som muligt, før jeg slinger videre til det næste morgenjob.

Jeg kører enten på min første hustru Cady eller min egen røde Puch Maxi. Det er vilde tider. Vi passer møntvaskeriet under vores lejlighed. Jeg er avisbud og forsøgskan-

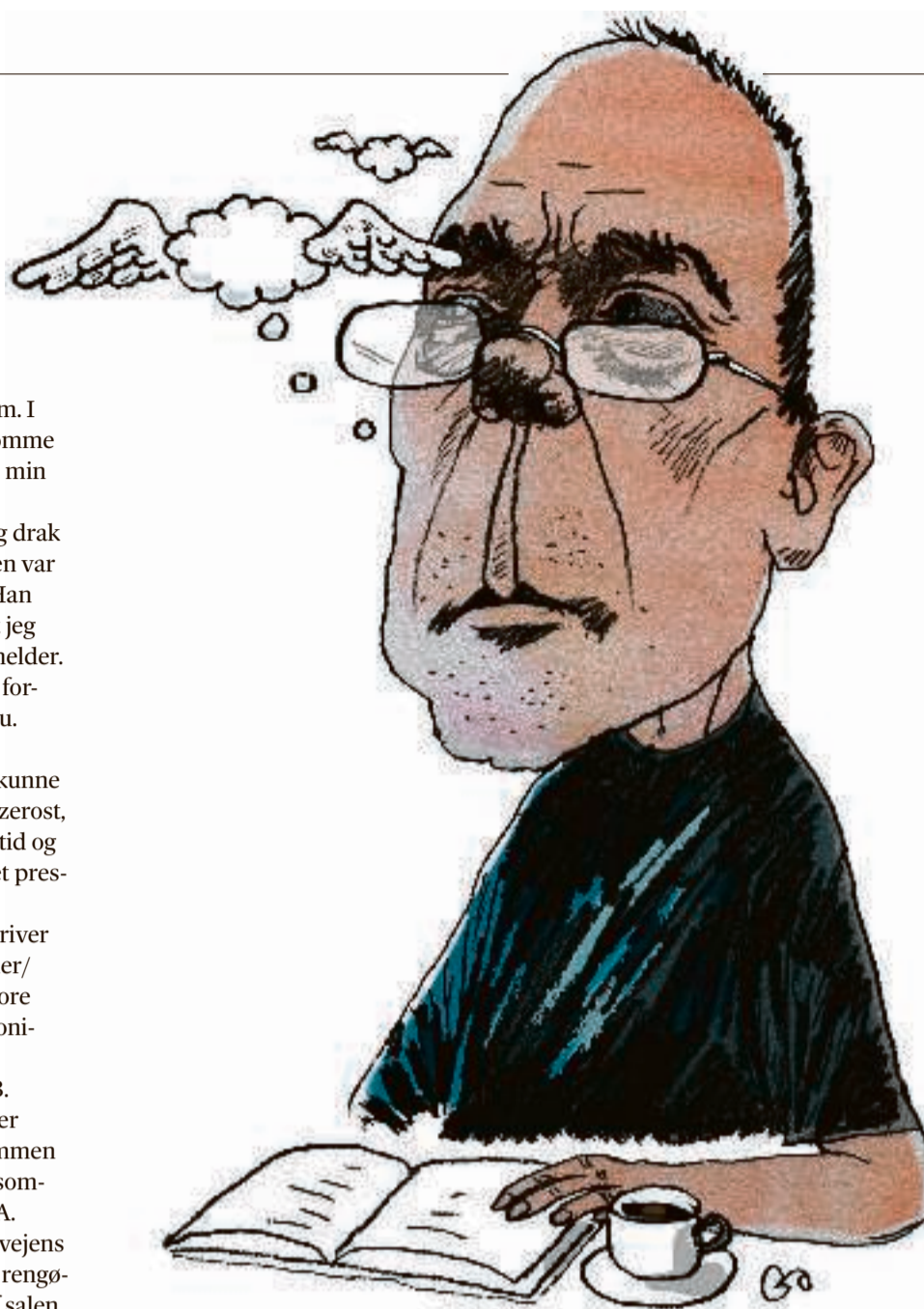

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

nin på Statens Serum Institut. Lili er bankelev. Vi har været gift i to år, og vi er altid i minus. Der er brug for at dulme og glemme, siger vi til hinanden, når vi drikker os sanseløse igen.

Men det er dét mønster, jeg har brudt for en tid i '78. Jeg har lavet en plan, holder mig sober og passer mine aftaler. Det hele er ved at tage form. Jeg har de bedste læseoplevelser i mit liv. Jeg gnaver mig systematisk igennem *Moby-Dick*, *Pierre*, *The Narrative of Arthur Gordon Pym*, *The Blithedale Romance*, Emersons essays, *Walden*, Margaret Fuller, alt dét.

Jeg kan lugte og smage den morgen. Der er sol. Det store rum er stille, for ingen er mødt ind endnu. Jeg har en klar og god fornemmelse af, at det nok skal gå alt sammen. Og øjeblikket er lagret i Lewis' mytiske læsning af de fem *Leatherstocking Tales*. Natty Bumppo er ældst i den første bog, *The Pioneers* (1823), og yngst i den sidste, *The Deerslayer* (1841).

TIDEN GIK, TIDEN GÅR. På 20 år får jeg tre døtre, som lærer mig at se op fra min navle. De redder mit liv, vil jeg tro. Jeg bliver skilt og gift tre gange. Jeg ender i Snekkersten, hvor kældereren står permanent under vand og har pumpe. Jeg ser Ava på ni år danse sin første balletsolo. I salen har vi mundbind på, for verden er af lave.

Der er gået 40 år, siden jeg skrev de første to bøger. De er faktisk gået godt. På billeder ligner alting sig selv. Træerne bliver højere, de voksne bliver grå. Men børnene skyder i vejret.

Jeg blev færdigvaccineret 1. juni. Derfor rubrikken »Sidste stik«, som er letkøbt, men uimodståelig. *The Sting* (1973) er også en af de klassiske film, som nu bliver solgt på blu-ray til de sidste cineaster. Når mit liv er bedst, går jeg i solen med min familie. Vi ser en film sammen hver aften.

Det siges, at Trump var så langt med en kupplan, at generalerne droftede, hvad de skulle gøre, hvis han gav ordren. Det er stadig vilde tider. Vi har covid, naturkatastrofer og narcissister ved magten i store nationer. Men jeg har læst *The American Adam*. Jeg har en klar og god fornemmelse af, at det nok skal gå alt sammen. Jeg siger ikke, det bliver let. Men det bliver livligt.

REDIGERET AF SIMON BAASTRUP OG SYNNE RIFBJERG

W

SOMMERSPECIAL
UDVALGT AF
KLAUS LYGGAARD

VÆRK

Collected Works of Jim Morrison
Jim Morrison

Har man været optaget af Jim Morrisons poesi, er denne labre sag på næsten 600 sider det store dyr i åbenbaringen. Fuld af fotografier, digte og scannede passager fra de i alt 28 notesbøger. Morrison efterlod sig, må det være det definitivt sidste ord i den sag. Jim Morrison blev som bekendt kun 27, og da han tjekkede ud i Paris i 1971, var han verdenskendt som sanger i den banebrydende rockgruppe The Doors, som med succes blandede avanceret rock med moderne poesi og elementer af konfrontatorisk teater, hvad der gav ham problemer med de myndigheder, han foragtede. Men han udsendte også tre digtsamlinger, mens han levede, og posthumt udkom yderligere to, der viste ham som en visionær og original poet. Her foreligger det hele samlet inklusive masser af nyt materiale.
HarperCollins

DOKUMENTAR

Vild med Dance – lyden af 90'erne
Producent: Ida Munk Hansen

Lige meget i hvor meget flyverskjul man befandt sig, kunne ingen i 1990'erne undslippe lyden af »Dance«, en vildt smittende elektronisk tyggegummipop, der passede perfekt til euforien efter Murens fald, og som delte vandene vildt. For seriøse (og selvhøjtidelige) musikelskere betød det kulturens endeligt, for glade mennesker kloden over var det en opfordring til at styrte ud på dansegulvet, for alle kunne være med. Herhjemme produceres hit på hit af Aqua, Cut'n'Move, Infernal, Me & My, S.O.A.P. og mange flere. Genrens historie fortæller med lige dele entusiasme og nostalgi af en række af scenens aktører på en facon, der gør det svært at bevare surheden. Fordelt på seks veloplagte afsnit er det musikformidling på tilpas højt niveau til, at alle kan være med.
DR 2+

MUSIK

Fano Free Folk Forever
Księżyc m.fl.

Under mottoet »Weird music for weird times« blev der i går skudt en koncertrække i gang på Fano. Selve festivalen er i lyset af de gældende restriktioner udsat til næste år, til

FOTO: SONY MUSIC

MUSIK

Gold-Diggers Sound
Leon Bridges

Den amerikanske sanger Leon Bridges vakte i 2015 berettiget opmærksomhed med sin debut-*lp*, *Coming Home*, en vellykket ajourføring af 1960'ernes soulmusik. Stor var derfor fortønelsen hos mange, da 2018's *Good Thing* var en mere varieret omgang, som introducerede elementer fra moderne R&B. Og her på det tredje album har Bridges fuldstændig lagt retrostilen fra sig til fordel for en varm, tilbagelænet og moderne lyd, der passer perfekt til sommervarmen. Han er en uhyre udtrykfuld sanger, og albummet er som helhed indbydende, underspillet, afvekslende og – nå ja – lækkert.

Spotify o.a., ude i dag

gængæld disker arrangørerne fredag og lørdag op med en stribe individuelle koncerter i såvel Sønderhos kirke som byens forsamlingshus. Fredag er der mulighed for blandt andet at høre ambient folk med belgiske Annelies Monseré, den norske *hardanger* violinist Helga Myhr og den eksperimenterende finske duo Nooli. Lørdag blandt andet det legendariske polske kultforetagende Księżyc, som i øvrigt i dag kan opleves på spillestedet Alice i København.
Sønderho, Fano, 22.-25. juli

ERINDRINGER

Rememberings
Sinéad O'Connor

Da irske Sinéad O'Connor i 1992 på amerikansk live-tv rev et billede af paven over for at gøre opmærksom på seksuelt misbrug af børn inden for den katolske kirke, satte hun øjeblikkeligt stop for sin succesfulde karriere. Men ifølge *Rememberings*, hendes nys udsendte selvbiografi, er det det bedste, hun nogensinde har gjort. For hun hadede sin succes og popbranchen som sådan, og hun græd bitre tårer, da hendes version af Princes »Nothing Compares to You« i 1990 nåede salgslisternes førsteplads. Sært afvæbnende beskriver hun sin selvdestruktive natur og bratte fald fra stjernehimlen, og der er hverken fortrydelse eller bitterhed at spore hos den 54-årige sangerinde, som stoisk

tager de slag, tilværelsen uddeler. Også selvom hun skal være den første til at indrømme, at der er meget, hun ikke husker, grundet excessivt hampeforbrug og eftervirkninger af en hysterektomi-operation. Fascinerende fra start til slut.
Penguin Books Ltd

TV-SERIE

Tales From the Tour Bus
Instruktør: Mike Judge

Jeg var ikke med, da første sæson af *Tales From the Tourbus* blev lanceret i 2017, ej heller da anden og sidste sæson kørte over skærmen i '18, for jeg har først lige opdaget serien – men for pokker, hvor er den animerede fortolkning af en række musikskæbner sjov, underholdende og informativ. Undfanget af Mike Judge (*Beavis and Butt-Head* med mere) fokuserer hver sæson på en musikgenre, nu blev det så kun til to, så der er otte afsnit om countrykoryfæer og otte om soul-, funk- og R&B-ikoner. Der lægges ud med countrystjernen Johnny Paycheck, og som hos alle de medvirkende lægges der ikke skjul på noget, der gives plads til både storhed og fald. De sorte stjerner i anden sæson lader ikke de hvide fra første noget efter i skørlevned og gakkeri, både James Brown og Rick James kræver to afsnit hver for at få det hele med. Kulørt, absurd og forrygende underholdning.
HBO Nordic

LOUISIANA

TIR-FRE 11-22
LØR-SØN 11-18

FRI ENTRÉ UNDER 18 ÅR

5 Udstillinger
Park & Badestrand
Butik & Cafe
Børnehushus
Sommerevents